

Статистичко истражување за работата на самостојните угостителски дукани-трговци поединци

T_УГ.11A_A_MK_2024_1

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

1	Контакт
1.1	Организација/ институција за контакт
Државен завод за статистика	
1.2	Организациска единица за контакт
Одделение за туризам, внатрешна трговија и услуги	
1.3	Лице за контакт
Бојан Глигоровски	
1.4	Звање на лицето за контакт
Соработник	
1.5	Поштенска адреса
ул. „Даме Груев“ бр. 4, 1000 Скопје, Република Северна Македонија	
1.6	Електронска адреса
bojan.gligorovski@stat.gov.mk	
1.7	Телефонски број
00389 2 3295 862	
1.8	Факс
00389 2 311 336	
2	Ажурирање метаподатоци
2.1	Последна потврда на метаподатоците
28/05/2025	
2.2	Последна објава на метаподатоците
28/05/2025	
2.3	Последно ажурирање на метаподатоците

28/05/2025	
3	Статистичка презентација
3.1	Опис на податоците
Податоци за прометот, вкупно и по видови на услуги, промет по видови и категории на објекти, вработените и капацитетот изразен според бројот на седишта.	
3.2	Систем на класификации
<ul style="list-style-type: none"> • Национална класификација на дејностите - НКД Рев.2. • Номенклатура на територијалните единици за статистика - НТЕС 	
3.3	Опфат на сектор/и
I/3 - Објекти за сместување и сервисни дејности со храна (оддел 55 и оддел 56)	
3.4	Статистички концепти и дефиниции
<p>Самостоен угостителски дуќан - трговец поединец се сметаат угостителските деловни субјекти и дуќани што се регистрирани за вршење на угостителски услуги.</p> <p>Угостителска работна единица се смета секој угостителски објект чија работа е одредена со акт за основање, во согласност со видот на угостителските услуги што ги извршува (хотел, мотел, ресторан, кафеана, бифе и друго).</p> <p>Вредноста на прометот во угостителството претставува вредност на извршените услуги за сместување, исхрана, точење на пијалаци, како и други стокови и нестокови услуги (продажба на тутун, сувенири, превоз на гости и багаж, ПТТ услуги и слично). Вредноста на прометот е искажана во тековни цени со вклучен ДДВ.</p>	
3.5	Статистичка единица
Извештајни единици: Самостојни угостителски дуќани - трговци поединци коишто според Националната класификација на дејностите - НКД Рев.2 се распределени во секторот 3-Објекти за сместување и сервисни дејности со храна, во одделот 55-Објекти за сместување и 56-Дејности за подготовка на оброци и служење на храна.	
3.6	Статистичка популација
Самостојни угостителски дуќани - трговци поединци коишто се припаѓаат на секторот 3-Објекти за сместување и сервисни дејности со храна, во одделот 55-Објекти за сместување и 56 Дејности за подготовка на оброци и служење на храна, според НКД Рев.2.	
3.7	Референтна област
<ul style="list-style-type: none"> • НТЕС 1 и 2 (Република Северна Македонија) • НТЕС 3 (статистички региони) • НТЕС 4 (општини) • НТЕС 5 (населени места) 	
3.8	Временска покриеност

- Од 1972 година.

3.9 Базен период

Не е применливо.

4 Единица на мерење

Број, денари, индекс, стапка (%).

5 Референтен период

Година.

6 Институционален мандат

6.1 Законски акти и други договори

НАЦИОНАЛНА ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА

Закон за државната статистика („Службен весник на Република Македонија“ бр. 54/97, 21/07, 51/11, 104/13, 42/14, 192/15, 27/16, 83/18 и 220/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.31/20)

Програма за статистички истражувања за периодот 2023-2027 година („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.29/23 и 57/25).

6.2 Споделување на податоци

Не е применливо.

7 Доверливост

7.1 Доверливост - политика

1. Заштитата на индивидуалните податоци е регулирана со Законот за државна статистика.

2. Основните принципи и активности, што се преземаат за да се обезбеди доверливоста на податоците се опишани во Политиката за статистичка доверливост.

7.2 Доверливост - третирање на податоците

Во согласност со член 38 од Законот за државна статистика и Политиката за доверливост, индивидуалните податоци не се објавуваат.

При објавувањето на податоците од ова истражување на агрегирано ниво, не се јавува потреба за дополнително третирање на податоците заради обезбедување статистичка доверливост.

8 Политика за објавување

8.1 Календар на објавување

Датумот на објавување на податоците се утврдува во Календарот за објавување на Соопштенија, кој се ажурира квартално.

8.2	Пристап до Календарот на објавување
	<u>Календарот за објавување</u>
8.3	Кориснички пристап
	Сите корисници имаат истовремено (или еднаков) пристап до статистичките податоци: ова значи дека датумите за објавување на статистичките податоци се претходно јавно објавени и никој корисник нема пристап до официјалните статистички податоци пред нивното објавување.
	Статистичките податоци прво се објавуваат во едицијата „Соопштенија “ на ВЕБ страницата на Државниот завод за статистика во 12.00 часот.
9	Фреквенција на дисеминација
	Годишна.
10	Достапност и јасност
10.1	Соопштенија
	Не е применливо.
10.2	Публикации
	<u>Статистички годишник</u>
	<u>Регионите во Република Северна Македонија</u>
10.3	Онлајн база на податоци
	База на податоци МАКСтат - Туризам и угостителство
	https://makstat.stat.gov.mk/PXWeb/pxweb/mk/MakStat/
10.4	Пристап до микроподатоци
	Користењето на микроподатоци за надворешни корисници е можно само за истражувачки цели и се врши во согласност со Законот за државна статистика (член 41, член 42 и член 43). Пристапот до анонимизирани микроподатоци е дефиниран со интерна процедура на Државниот завод за статистика „ <u>Пристап до анонимизирани микроподатоци за научно-истражувачки цели</u> “.
10.5	Друго
	По барање на корисниците, податоците се подготвуваат и во форма согласно нивните потреби.
10.6	Документација за методологијата
	Методолошките објаснувања се објавени на веб-страницата на Државниот завод за статистика http://www.stat.gov.mk/MetodoloskiObjasSoop.aspx?id=69&rbrObl=25
10.7	Документација за квалитетот
11	Управување со квалитет

11.1	Обезбедување на квалитетот
<p>Квалитетот на процесите и продуктите, во Државниот завод за статистика се обезбедува со почитување на <u>Европскиот Кодекс за работа на европската статистика</u> и Рамката за оценка на квалитетот во рамките на Европскиот статистички систем - <u>ESS Quality Assurance Framework</u>.</p> <p>Критериумите за квалитет се утврдени и во <u>Законот за државна статистика</u> во член 4б и член 4в.</p>	
11.2	Оценка на квалитетот
<p>Државниот завод за статистика ги реализира статистичките активности во согласност со Статистичкиот бизнис процес модел, кој се базира на меѓународниот модел - Генерички статистички бизнос процес модел (Generic Statistical Business Process Model-GSBPM).</p> <p>Примената на овој модел, како и примената на меѓународните стандарди во статистичката продукција обезбедуваат високо ниво на точност и споредливост на податоците.</p>	
12	Релевантност
12.1	Потреби на корисниците
<p>Податоците се користат од страна на повеќе корисници како што се Владата и владините институции, банки, приватни компании, универзитети.</p> <p>Податоците служат за:</p> <ul style="list-style-type: none"> • следење и анализирање на состојбите и движењата во областа на туризмот и угостителството во земјата; • носење одлуки за реализација на политиките во областа на туризмот и угостителството. • во пресметка на БДП 	
12.2	Задоволство на корисниците
<p>Почнувајќи од 2009 година, Државниот завод за статистика на секои три години спроведува Анкета за задоволство на корисниците.</p>	
12.3	Комплетност
<p>Сите нивоа на агрегација за прометот, вкупно и по видови на услуги, промет по видови и категории на објекти и вработените се пресметуваат и објавуваат на национално ниво.</p> <p>Комплетност на податоците на национално ниво = 100%.</p>	
13	Точност и веродостојност
13.1	Севкупна точност
<p>Методологијата на истражувањето и начинот на прибирање на податоците обезбедуваат солиден опфат и точност на податоците.</p>	
13.2	Примерочни грешки

Не е применливо, статистичкото истражувањето е со целосен опфат.	
13.3	Непримерочни грешки
<p>Грешки при опфат: Целосен опфат. Давателите на податоци навреме се потсетуваат за исполнување на својата обврска.</p> <p>Грешки при обработката: Во апликацијата за обработка се имплементирани правила за контроли и пресметки на излезните податоци.</p> <p>Грешки при неодговор: Не се врши импутација со податокот од претходниот период.</p>	
14	Навременост и точност
14.1	Навременост
T+180	
14.2	Точност
Податоците се објавуваат на денот, што е утврден (најавен) во Календарот за навременост.	
15	Кохерентност и споредливост
15.1	Географска споредливост
Постои географска споредливост на дисеминираните податоци на национално ниво, на ниво на региони и ниво на општини односно податоците се споредливи на НТЕС 1 и 2 (Република Северна Македонија), НТЕС 3 (региони) и НЕТС 4 општини.	
15.2	Временска споредливост
Од 1972 година, временска серија на годишни податоци за промет, вработени и број на седишта. Бројот на референтни периоди во временската серија е 52.	
15.3	Меѓудоменска кохерентност
Не е испитана меѓудоменската кохерентност.	
15.4	Внатрешна кохерентност
Внатрешна кохерентност на податоците е обезбедена, податоците се контролираат и анализираат во процесот на производство.	
16	Трошок и оптовареност
<p>Прибирање на податоците е со прашалник, вкупно 400 прашалници на годишно ниво.</p> <p>Просечното време за пополнување на прашалникот се движи помеѓу 30 и 360 минути.</p>	
17	Ревизија на податоците
17.1	Политика за ревизија на податоците
Ревизијата на податоците се прави во согласност со Политиката за ревизија на ДЗС	
17.2	Практика за ревизија на податоците

Не е применливо, нема ревизија на податоците во ова СИ.

18 Статистичка обработка

18.1 Извори на податоци

Извор на податоци: Статистичко истражување за работата на самостојните угостителски дуќани-трговци поединци.

Податоците за угостителството се прибираат според извештаен метод преку годишниот извештај за самостојните угостителски дуќани од Регионалните дирекции на Управата за јавни приходи.

18.2 Фреквенција на прибирање податоци

Годишна.

18.3 Прибирање на податоците

Податоците се прибираат со статистичкиот прашалник: Извештај за угостителството за самостојните угостителски дуќани - трговци поединци УГ.11А. Регионалните дирекции на Управата за јавни приходи врз основа на пристигнатите даночни пријави до периодот на обработка во Државниот завод за статистика, ги пополнуваат прашалниците за прометот, вкупно и по видови на услуги, и вработените и ги доставуваат до РОС.

18.4 Проверка на податоците

Проверка на податоците се врши во согласност со дефинираните критериуми за контрола. Проверка на податоците се врши пред и по внесувањето. За отстапувањата се контактираат извештајните единици. Проверка се врши и на готовите резултати пред нивното објавување.

18.5 Компилирање податоци

Прибирањето на податоците се врши преку регионалните одделенија. Пристигнатите податоци се контролираат и по евентуалната корекција во консултација со извештајните единици, се внесуваат на електронски медиум, преку апликација со вградени онлајн-контроли. После внесот, повторно се врши контрола, при што се споредуваат вредностите со претходната година и се проверува логичноста и точноста на податоците.

18.6 Прилагодување

Не е применливо, не се врши прилагодување на временската серија и сезонско прилагодување на податоците.

19 Коментар

Нема коментар.

A.1 Анекси